

Miért fordítunk ma még Montesquieu-t?

FEUILLETON - LXI. évfolyam, 43. szám, 2017. október 27.

E kérdés ingerlő trivialitása mögött újabb lehetséges kérdések rejtőznek, és ha elgondolkodunk rajtuk, gyorsan beláthatjuk, hogy a lehetséges válaszok is elgondolkodtatók. Fordítanak-e manapság még Montesquieu-tól? Szükség van-e (bárhon, bármilyen nyelven) újabb Montesquieu-fordításra? És - ne hitegessük magunkat - olvassák-e ma még egyáltalán a szerzőt? Elégséges-e a feltételezhető olvasótábor újabb fordítás kezdeményezéséhez, felkarolásához, finanszírozásához? Miért vállalkozik ilyesmire ma még kutató, fordító, kiadó?

Természetesen elsődlegesen a saját indítékaimat ismertem. A XVIII. századi irodalmi és filozófiai viták kutatása során foglalkoztam Montesquieu *Défense de L'Esprit des lois* [A törvények szelleméről védelme] című vitairatával, és a kutatómunka mellett magánszorgalomból fogtam hozzá lefordításához. Később a *Mes Pensées* [Gondolataim] című gyűjtemény szövegtöredékeiből válogattam hozzá, más munkák szünetében, ilyen-olyan szabad percekben. Amikor a fordítás kötet formáját kezdte öltetni, kiadót, sorozatot, támogatást kerestem hozzá, és - a mostani nehéz helyzet ellenére - végül minden akadt, ami egy fordítás befejezéséhez és megjelentetéséhez szükségeltetik.